

Economisch-Statistische Berichten

ALGEMEEN WEEKBLAD VOOR HANDEL, NIJVERHEID, FINANCIËN EN VERKEER

SECRETARIS VAN MEDEWERKERS: Mr. H. G. KRONENBERG

1^E JAARGANG

WOENSDAG 5 JANUARI 1916

No. 1

GEWAARDEERDE LEZER,

Allereerst de allerbeste wensen voor 2015.

2015 is een bijzonder jaar voor ESB, aangezien dit de honderdste jaargang is. Dat wil dus zeggen dat ESB in januari 2016 100 jaar oud is. Het grote feest laat nog een jaartje op zich wachten.

ESB kwam voort uit de Nederlandsche Handelshoogeschool die in 1913 werd opgericht om de Rotterdamse haven – die sterk gegroeid was – van economisch hooggeschoold personeel te voorzien. De eerste ESB verscheen op 5 januari 1916 en werd geïntroduceerd met het redactioneel commentaar dat u hier rechts kunt nalezen. Een prachtig historisch document dat de tijdgeest, de dadendrang en het ondernemerschap van die tijd weerspiegelt.

Inhoudelijk is ESB in de afgelopen honderd jaargangen veranderd van een weekblad ter bevordering van kennis ten behoeve van handel, naar een tweewekelijkse uitgave ter bevordering van wetenschappelijk gebaseerd beleid. Deze verandering neemt niet weg dat het eerste redactionele commentaar enorme actualiteitswaarde heeft. Zowel toen, als nu bevindt ESB zich tussen het domein van de vaktechnische economische kennis enerzijds en de meer generieke financieel-economische informatie uit de dagbladpers anderzijds. Nog steeds wordt de specialist door ESB geïnformeerd over de stand van het denken en de discussie over de vakgebieden heen en kan hij volgen wat zijn collegae voortbrengen. Ten opzichte van de dagbladen biedt ESB meer achtergrond en meer samenhang in de economische discussie, zoals de uitgebreide discussie over vrije artskenkeuze in deze editie laat zien.

Daar waar ESB aan beleidsrelevantie gewonnen heeft, heeft zij aan relevantie voor de industrie en de financiële sector ingeboet. De komende jaren gaat ESB volop inzetten op het terugwinnen van die lezersgroep. Terwijl de wetenschappelijke kern van de huidige ESB intact blijft, gaan we het komende jaar laten zien dat ESB nu net als toen hét platform is voor economische kennisdeling en debat. Veel leesplezier.

SANDRA PHILIPPEN
Hoofdredacteur ESB

ESB toen en nu

ECONOMISCH-STATISTISCHE BERICHTEN

Met den groei van het economisch leven van onzen tijd verbreedt zich de kring van verschijnselen, welke aan den handelsman en in het algemeen aan hem, die den ontwikkelingsgang van dat leven wil gadeslaan, belang inboezemen.

Tegelijkertijd neemt de berichtgeving in omvang toe: vakbladen, mededeelingen van vakgenooten, de groote dagbladpers verschaffen voortdurend meer gegevens, die den koopman en den industrieel in staat stellen zich een steeds scherper beeld te vormen van hetgeen hier en elders op het eigen gebied voorvalt, doch tegelijkertijd den buiten dat speciale vak staanden belangstellende het gezicht op de groote lijnen bemoeilijken.

Voor de economische en financiële verschijnselen van meer algemeenen aard geldt ten deele hetzelfde. De groote dagbladpers, die op steeds ruimer schaal de rol van berichtgeefster op dit gebied op zich neemt, is door haren aard in hoofdzaak aangewezen op het geven van bouwstoffen. Wel bevatten ook hier te lande de voornaamste bladen regelmatig belangrijke samenvattende overzichten, doch de taak van het weekblad, dat juist door het bestaan dezer dagbladpers zich tot hoofdzaken kan bepalen, dat zijn statistisch materiaal volledig kan rangschikken en de weergegeven cijfers stellen in de rij hunner voorgangers, kan het dagblad niet overnemen.

Deze en dergelijke oorzaken hebben buiten ons land het aanzijn gegeven aan een reeks van weekbladen, waarvan enkele als de Engelsche „Economist” zich een internationalen naam hebben verworven.

Hier te lande ontbreekt een dergelijk blad. Wel wordt door een aantal tijdschriften en enkele officiële publicaties een gedeelte van het gebied bestreken, doch het geschiedt in ander verband en met ander doel.

Ook het blad, waarvan hiermede het eerste nummer het licht ziet, is in den vorm, waarin het zijn levensloop aanvaardt, niet bij machte die leemte geheel te vullen.

Toch hebben ondergeteekenden gemeend met de verwezenlijking der plannen, die reeds voor den oorlog tot zekere rijpheid waren gekomen, niet langer te moeten wachten. Immers indien ooit, dan heeft thans een dergelijk blad, ook al moet het zich aanvankelijk zekere beperkingen opleggen en al zal in den eersten tijd het reproductieve karakter wellicht meer op den voorgrond

staan, hier te lande een taak te vervullen. Het groote economische gebeuren van onzen tijd, de economische verschuivingen, die zich in deze dagen in de internationale samenleving voltrekken, zijn ook voor ons land van de grootste beteekenis. Ieder pogen tot vermeerdering van kennis op dit gebied en tot zooveel mogelijk zelfstandig Nederlandsche voorlichting dient thans meer dan ooit een nationaal belang.

Zal het blad evenwel in staat zijn deze taak te vervullen, dan is samenwerking van alle beschikbare krachten noodzakelijk. Ondergeteekenden doen hiervoor een beroep op de medewerking hunner landgenooten, op de mannen uit het praktische leven in de eerste plaats, op allen, die in de economische ontwikkeling van ons land belangstellen, en inzonderheid op hunne landgenooten in de koloniën en in den vreemde.

De hoofdlijnen, die den inhoud van het tijdschrift zullen bepalen, zijn in het bovenstaande weergegeven. Het redactionele gedeelte zal daarnevens onder meer nog bevatten overzichten van belangrijke rechterlijke beslissingen op handelsgebied, overzichten van de bedrijfsresultaten van belangrijke vennootschappen of groepen van vennootschappen, boekaankondigingen etc.

De afdeling „Statistiek en Overzichten” draagt in verschillend opzicht het stempel van dezen tijd. Verscheidene gegevens ontbreken of hebben door de abnormale omstandigheden, waarin verschillende takken van handel en bedrijf in toenemende mate komen te verkeeren, voorshands aan beteekenis verloren. Daarentegen is met name aan de statistiek der wisselkoersen en aan de weekstaten der buitenlandsche circulatiebanken meer ruimte gegeven dan in rustiger tijden het geval zou zijn.

Het ligt in het voornemen de gepubliceerde koersen en weekstaten achtereenvolgens in het kort toe te lichten. In een der volgende nummers zal hiermede een aanvang worden gemaakt.

Uit den naasten kring van hen, die in het blad belangstellen en zich tot daadwerkelijke medewerking bereid verklaarden, heeft zich reeds voorloopig eene commissie van medewerkers gevormd, welke ledental zich, naar ondergeteekenden hopen, nog belangrijk zal uitbreiden. De leiding van het tijdschrift berust bij ondergeteekenden, terwijl eene commissie uit hun midden, aangevuld met enkele leden van de algemeene commissie van medewerkers, zich met de dagelijksche zorg belast.

Jhr. F. W. L. DE BEAUFORT.
Mr. G. W. J. BRUINS.
Mr. R. E. KIELSTRA.
Mr. H. G. KRONENBERG.

NICO J. POLAK.
Mr. Q. J. TERPSTRA.
E. DEN TEX.
Januari 1916.